

CTIF Training and education (harjoittelu ja koulutus) työryhmän kokous 8.-9.11.2010

Työryhmän kolmas kokous järjestettiin Ranskassa ENSOSP-nimisessä oppilaitoksessa. Siellä koulutetaan kaikki Ranskan päällystöhenkilöt, niin vakituiset kuin sivutoimisetkin, pois lukien Marseillen ja Pariisin palokuntien jäsenet. Näissä kaupungeissa pelastustoimi on armeijan alaisuudessa. Koulutuskeskus ENSOSP siirrettiin Aix-en-Provincen kaupunkiin 1994, samalle se sai koulutettavaksi siviilikriisinhallintaa. Siellä koulutetaan vuosittain lähes 4000 päällystöoppilasta. Heille annetaan niin perus- kuin jatkokoulutusta.

Kokoukseen osallistui kaikkiaan 19 henkilöä, 11 eri maasta. Ryhmän tarkoituksena oli koota ja esittää päätoimisten ja sivutoimisten palomiesten koulutusohjelmia eri puolella Eurooppaa. Jokainen osallistuja oli valmistellut esityksen oman maansa koulutusohjelmasta. Esitysten jälkeen niistä keskusteltiin.

Aluksi Yanick Laneret kertoi osallistujille Kanadan ja ENSOSP:in yhteistyönä tekemää atk-pohjaista oppimisalustaa. Siinä opiskelija voi opiskella kotoa käsin internetin avulla mm. palofysiikan perusteita. Ohjelman avulla palamisen perusteet voidaan selvittää kotona. Pelastusopistolla on vastaavan kaltainen ohjelma käytössä. Tosin se ei ole internet-pohjainen eikä aivan yhtä kattava, kuin Kanadassa kehitetty.

Eri Euroopan maissa palomiesten työnkuva ja koulutus eroaa varsin paljon toisistaan. Puolassa eläkkeeseen oikeuttava työura on 15 vuotta. Se aiheuttaa suurta vaihtuvuutta palomiesten kesken. Puolassa koulutetaan joka vuosi 2000 uutta palomiestä. Mainittakoon että eläkkeen määrä 15 palvelusvuoden jälkeen ei ole kovin merkittävä, sillä ei tule toimeen. Eläkkeellä olevat palomiehet hakeutuvat erilaisiin turvakonsulttien tehtäviin saadakseen paremman toimeentulon. Suurta vaihtuvuutta palomiesten kesken pidetään Puolassa ongelmana.

Sveitsin erikoisuus on liittovaltiot. Jokaisella liittovaltiolla on oma lainsäädäntö ja omat tavat hoitaa asioita. Zyrichissä on 300 vakinaista palomiestä ja 10 000 vapaaehtoista palomiestä. Vakinaiset palomiehet ovat hyvin palkattuja, ja siksi he eivät vaihda työpaikkaa kovin usein vaan työskentelevät usein palomiehenä 63 vuotiaiksi. Koska heitä ei testata fyysisesti, ei virassa olevien palomiesten toimintakyky ei ole aina riittävä palomiesten tehtäviin. Zyrichin koulutusjärjestelmässä ollaan koulussa ja työharjoittelussa limittäin. Kaikki koulutettavat palomiehet ovat jo töissä, ja heitä koulutetaan työn ohessa.

Sveitsin vapaaehtoiset saavat peruskoulutuksen joka kestää viisi päivää. Lisäksi heillä on viiden päivän lisäkurssi savusukellukseen. Perusteluina koulutusaikaan he mainitsivat työn opettavan myös vapaaehtoiset palomiehet! Koulutuksen vähäisyydestä johtuen vakinaisten ja vapaaehtoisten palomiesten välit eivät ole parhaimmat.

Tanskassa ei ole palomiehille mitään testejä. Ei fyysisiä tai muitakaan testejä. Tanskan koulutus on sama niin vakinaisille kuin vapaaehtoisille palomiehille. Koulutus annetaan paloasemilla, joten opetuksen taso vaihtelee suuresti. Tanskassa kouluttajilla on kuitenkin käytössään hyvä ja kattava koulutusmateriaali. Jokaisella asemalla on omat laitteet, joten paikallistuntemus on tärkeää pelastustehtävien hoitamiseksi. Lisäkoulutusta tanskalaiset palomiehet hakevat Ruotsista. Erikoiskoulutusta annetaan valikoiduille palomiehille pelastussukelluksessa ja erikoisajoneuvojen kuljettamisessa.

Kroatiassa on kuuden kuukauden koulutus, jonka jälkeen on kahden kuukauden harjoittelu. Tämän jälkeen on toinen vaihe joka kestää pari viikkoa. Siellä palomiehet ja paloteknikot opiskelevat

aluksi samat asiat. Paloteknikot jatkavat opintojaan, heillä on mahdollisuus hakeutua yksityisiin yrityksiin töihin opintojen päätyttyä.

Näiden esimerkkien perusteella voi huomata, että koulutus on varsin monenkirjavaa Euroopassa. Suomen puolentoista vuoden mittaista palomiesten koulutusta ei ole muualla. Meillä palomiehet saavat varsin perusteellisen koulutuksen perusteellisen koulutusohjelman mukaisesti. Samaten sopimuspalokuntien jäsenet voivat Suomessa kouluttautua askel askeleelta huomattavasti monipuolisemmin kuin Eurooppalaiset kollegansa.

Kiinnostuneet voivat ottaa yhteyttä, niin kerron mielelläni lisää koulutuksesta Euroopassa tai Suomessa. Kari.kinnunen@pelastusopisto.fi